

СИЛАБУС КУРСУ

Композиція і кольорознавство

Галузь знань: **02 «Культура і мистецтво»**
Спеціальність: **022 Дизайн**
Ступінь вищої освіти: **перший (бакалаврський)**
Освітньо-професійна програма: **«Графічний дизайн»**

Рік навчання: **2**
семестр: **III-IV**

Кількість кредитів: **5**
мова викладання: **українська**

КЕРІВНИК КУРСУ

ППП: канд. мист., доцент **Рублевська Наталія Володимирівна**

Контактна інформація: nataliianvr@gmail.com (0352) 47-50-50#19-222

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни «Композиція і кольорознавство» – Розвиток у студентів творчої уяви і дизайнерського мислення; виховання широкої художньо-естетичної культури і художнього смаку; вміння вести цілеспрямоване спостереження навколишньої дійсності, творчо відбирати життєві враження і відобразити їх у правдивій образній формі; оволодіння професійною майстерністю з широким застосуванням її у професійній діяльності; ознайомити студентів з основними категоріями та проблемами науки про колір; навчити використовувати знання у дослідницькій і практичній діяльності.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лаб.)	Тема	Результати навчання	Завдання
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ			
4	Тема 1. Загальне поняття про композицію. Предмет композиції. Види і типи композиції. Місце композиції в теорії мистецтвознавства. Основні етапи розвитку	Знати предмет і завдання курсу, визначення понять: „композиція”, „структура”, „конструкція”, „компонування”, особливості фронтальної, об’ємної, глибинно-просторової композиції, типи композиції.	Практична робота

	композиції.		
6	Тема 2. Основні закони, правила, прийоми і засоби композиції. «Золотий перетин» в композиції.	Знати основні закони, правила, прийоми і засоби композиції, що таке „золотий перетин”, історію виникнення „золотого перетину”, способи знаходження „золотого перетину”.	Практична робота
4	Тема 3. Методологічні та наукові основи композиції. Суть і динаміка творчого процесу. Художній образ.	Знати методологічні та наукові основи композиції. Суть і динаміку творчого процесу. Особливості художнього образу.	Практична робота
8	Тема 4. Симетрія і асиметрія, статика і динаміка в композиції.	Знати принципи створення симетричних, асиметричних, статичних, динамічних,	Практична робота

Змістовий модуль 2. ФІЗИЧНІ АСПЕКТИ КОЛЬОРУ, СПРИЙНЯТТЯ КОЛЬОРУ ТА ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ КОЛЬОРУ. ЗАСОБИ КОМПОЗИЦІЇ

4	Тема 5. Фізична природа кольору та сприйняття кольору. Гармонія кольору.	Оволодіти поняттями та вміннями кольору втілювати його на практиці; відчувати градації хроматичних та ахроматичних кольорів; підбирати тип гармонії до конкретного завдання; поняття про холодні, теплі, наближаючі, віддаляючі кольори;	Практична робота
4	Тема 6. Фізіолого-психологічний вплив кольору. Психологічні характеристики основних кольорів.	•Знати особливості фізіолого-психологічного впливу кольору, психологічні характеристики основних кольорів, ознайомити студентів з методиками психологічного тестування засобами кольору; застосовувати кольорові	Практична робота

		символи у графічній дизайнерській продукції;	
6	Тема 7. Колір як засіб композиції. Контраст і нюанс в композиції.	Знати емоційну дію кольору, теплі і холодні, хроматичні і ахроматичні кольори, передача простору за допомогою кольорових плям, принципи створення контрастних композицій.	Практична робота
9	Тема 8. Ритм і метр в композиції. Графічність і силует в композиції.	Знати про ритм як засіб організації художньої форми, особливості метричних та ритмічних рядів, приклади ритму в природі й мистецтві, що таке організація міжпредметного простору, силует, контур, контурне напруження, фігуральність, „негатив - позитив”, будувати ритмічні та метричні ряди.	Практична робота
Змістовий модуль 3. ПРОСТОРОВІСТЬ ТА ОБ'ЄМНІСТЬ В КОМПОЗИЦІЇ. ЗАМКНУТІ І ВІДКРИТІ КОМПОЗИЦІЇ			
4	Тема 9. Простір і час як композиційні фактори. Властивості просторової форми. Засоби об'ємно-просторової композиції.	Знати значення понять: “площина” і “простір”, “фон” і “зображення”. особливості передачі простору і часу у творі мистецтва, властивості просторової форми, засоби об'ємно-просторової композиції; особливості фактури, текстури, величини, положення в просторі; що таке масштаб, пропорції і пропорційні величини; особливості сприйняття простору і об'ємної форми.	Практична робота
6	Тема 10. Оптичне перетворення площинної поверхні.	Знати ілюзійні прийоми на площині, способи передачі об'єму на площині, що таке тональний контраст, зміщення і зсуви, накладання	Практична робота

		зображень, чергування планів, „плетінка”.	
4	Тема 11. Особливості замкнутої і відкритої композиції.	Знати як створювати композиції, принципи створення композиції, композицію сюжетно-тематичної картини;	Практична робота
6	Тема 12. Статична і динамічна рівновага.	Знати загальні принципи організації композиційної рівноваги на площині, методи роботи над статично та динамічно врівноваженими композиціями.	Практична робота

Змістовий модуль 4. ДЕКОРАТИВНЕ ВИРІШЕННЯ ТВОРУ МИСТЕЦТВА. СТИЛІЗАЦІЯ. ДИЗАЙНЕРСЬКЕ ВИРІШЕННЯ

4	Тема 13. Композиція у декоративному мистецтві.	Знати особливості композиції у декоративно-прикладному мистецтві, закони, правила, прийоми і засоби композиції декоративно-прикладного мистецтва.	Практична робота
6	Тема 14. Стилзація. Принципи стилізації.	Знати що таке „стилзація”, „інтерпретація”, „трансформація”, графічні способи зображення мотивів: лінійне трактування, силуетне узагальнення форми плямовим вирішенням, логічне поєднання ліній і плям, шляхи узагальнення природних форм, принципи компонування площини стилізованими елементами, особливості стилізації рослинних та зооморфних форм. Вміти стилізувати рослинні та зооморфні форми.	Практична робота
6	Тема 15. Композиція натюрморту, пейзажу та їх декоративне	Знати: особливості станкової картини, жанри в образотворчому мистецтві,	Практична робота

	вирішення.	композиційні принципи зображення натюрморту, пейзажу, інтер'єру. Знати: особливості декоративного вирішення натюрморту, пейзажу, архітектурних елементів; вміти стилізувати та створювати композиції декоративного характеру.	
9	Тема 16. Дизайнерське вирішення творів. Графічна композиція.	Застосовувати закони композиції в дизайнерському вирішенні творів, особливості графічної композиції.	Практична робота

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Антонович Є.А., Проців В.І., Свид С.П. Художні техніки в школі: Навч.-метод. посібник для студентів художньо-графічних факультетів вищих навчальних закладів. К.: ІЗМН, 1997. 312 с.
2. Боднар О.Я. Золотий переріз і неевклідова геометрія в науці та мистецтві: Монографія. Львів: НВФ «Українські технологія», 2005. 198 с.
3. Власова, Валерія. Вивчення основ композиції на уроках образотворчого мистецтва в школі. Мистецтво та освіта. 2012. № 2. С. 42-45.
4. Ідак Ю. В., Клименюк Т. М., О. Й. Лясковський. Основи об'ємно-просторової композиції. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 212 с.
5. Іванов С. Основи композиції видання. Львів: Світ, 2013. 232с.
6. Івченко, Володимир. Сюжетна композиція. Мистецтво та освіта. 2011. № 1. С. 38-40
7. Кайдановська О.О. Методичні рекомендації до курсу „Основи композиції”. Творчі практичні завдання. Полтава, 2002. 56 с.
8. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти: Навч. посіб. К.: Вища шк., 2002. 190 с.
9. Клименюк Т.М. Креслення, рисунок, композиція: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 300 с.
10. КостенкоТ.В. Основи композиції та тримірного формоутворення: навчально-методичний посібник. Харків: ХДАДМ, 2003. 256 с.
11. Кройтор, Тетяна. Методи інтерактивного навчання на заняттях з композиції. Мистецтво та освіта. 2013. № 4. С. 17-19.

12. Лотошинська Н. Д., Івахів О. В. Теорія кольору та кольороутворення. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 204 с.
 13. Гурська А. Мова та граматики українського орнаменту: Навч. посібник. К.: Альтернатива, 2003. 136 с.
 14. Мигаль С. П., Дида І. А., Казанцева Т. Є. Біоніка в дизайні просторово-предметного середовища. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 228 с.
 15. Михайленко В.Є., Яковлєв М.І. Основи композиції: Навчальний посібник. К.: Каравела, 2017. 304 с.
 16. Ніколайчук, Н. Композиція в системі підготовки юних художників. Мистецтво та освіта. 2006. № 2. С. 41-44
 17. Обідняк М. М., Білінська О. Б. Архітектурна композиція. Курс практичних занять та завдань. Навчальний посібник / за заг. ред. С. М. Лінди. Друге видання, доповнене. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 152 с.
 18. Перепелиця, Олена. Практичні завдання з композиції. Мистецтво та освіта. 2017. № 4. С. 22-27
 19. Пічкур, М. Композиційна схема та її види. Мистецтво та освіта. 2005. № 3. С. 13-18
 20. Плазовська, Любов. Теорія і практика композиції площинного характеру в коментарях художників-педагогів. Мистецтво та освіта. 2013. № 4. С. 20-27.
 21. Посібник. Основи формальної композиції: для студентів напряму 6.020205 «Образотворче мистецтво» / Укладач О.А. Половна-Васильєва. Дніпропетровськ, Роял – Принт, 2015. 34 с.
 22. Резніченко М.І., Твердохлібова Я.М. Художня графіка. Книга 1. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 272 с.
 23. Хмельовський О.М. Теорія образотворення: Кн. 5. Композиція. Луцьк, Волинська мистецька агенція «Терен», 2005. 408 с.
 24. Шлесенкова, Тетяна. Реалізація змістової лінії "колір" на уроках образотворчого мистецтва. Мистецтво та освіта. 2017. № 3. С. 34-43.
 25. Яремків М. Композиція: творчі основи зображення. Навчальний посібник. Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. 110 с.
- Допоміжна
1. Академія мистецтв України: художній альбом. Керівник та упорядник проекту Анатолій Мельник. Київ : ТОВ «Майстер книг», 2015. 120 с.
 2. Антонович Е.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво. К., 1992.

3. Буряк Ніна. Борис Буряк. Альбом. К.АДЕФ – Україна, 2017. 280 с.
4. Крвавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С.О. Українське мистецтво: Навч.посібн.: У 3 ч. Львів: Світ, 2005. Ч. 3. 268 с.
5. Прищенко Світлана. Кольорознавство : навч. Посібник. К.: Альтерпрес, 2010.

Інтернет-ресурси

1. Композиція — Енциклопедія Сучасної України (esu.com.ua)
2. <https://cases.media/article/kompoziciya-v-grafichnomu-dizaini>
3. <https://www.arthuss.com.ua/books-blog/kompozic>

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Композиція в дизайні» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (11 занять, 4 теми – 8 оцінок).		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять(12 занять, 4 теми – 8 оцінок).		Оцінювання розробленого і проведеного тренінгу.	Оцінювання творчого завдання «Композиційн о-колористичне вирішення твору
2. Модульний контроль 1 проводиться на 11 лабораторному занятті. Оцінка		2. Модульний контроль 2 проводиться на 23 лабораторному занятті. Оцінка			

за Модульний контроль 2 виставляється на підставі виконання творчого завдання, яке має 40 балів.	за Модульний контроль 2 виставляється на підставі виконання творчого завдання, яке має 40 балів.		
--	--	--	--

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (10 занять, 4 тем – 8 оцінок).		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (13 занять, 4 тем – 8 оцінок).		Оцінювання розробленого і проведеного тренінгу.	Оцінювання творчого завдання «Композиційно-колеристичне вирішення твору»	«Композиційно-колеристичне вирішення твору»
2. Модульний контроль 1 проводиться на 10 лабораторному занятті. Оцінка за Модульний контроль 2 виставляється на підставі виконання творчого завдання, яке має 20 балів.		2. Модульний контроль 2 проводиться на 23 лабораторному занятті. Оцінка за Модульний контроль 2 виставляється на підставі виконання творчого завдання, яке має 20 балів.				

Шкала оцінювання

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-16
2	Проекційний екран	
3	Комунікаційне програмне забезпечення (Google Chrome, Firefox)	

4	Наявність доступу до мережі Інтернет	
5	Персональні комп'ютери, ноутбук.	
6	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	
7	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	
8	Програмне забезпечення: ОС Windows	
9	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	
10	Взірці робіт, репродукції	